

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

CORDIS – jedan od najvažnijih razvojno-istraživačkih izvora baza podataka na Internetu

I. Tokić

INA-Sektor strateškog razvoja, istraživanja i investicija
PJ INDOK, Savska 41/X, 10144 Zagreb

CORDIS (the Community Research and Development Information Service) utemeljen je kao razvojno-istraživački izvor baza podataka 1990. kada je ECHO (European Commission Host Organisation) udomio prve tri baze podataka o znanstveno-istraživačkim programima, projektima i publikacijama. Korijeni CORDIS-a sežu nekoliko godina ranije razvijajući se iz tadašnje europske inicijative DG XIII u 1988. i odlukom Europske Komisije iz 1989. koje su poticale bolju diseminaciju informacija o znanstvenim i tehnološkim istraživanjima. Na tim zasadama organiziran je program VALUE koji je od 1989. do 1992. promovirao to stajalište te je usvojio ideju sustavne elektronske diseminacije informacija. Tako je postao izvor za CORDIS-ovu web stranicu kakav je danas. Tijekom idućeg programa VALUE-2 stručnjaci CORDIS-a razvili su alat za kompilaciju baza podataka (Common Production System) koji je omogućio stvaranje elektronskih informacija u standardnom obliku.

U to vrijeme, početkom devedesetih godina, servis je bio smješten na mainframe sustavu ECHO Europske Komisije. Zbog toga su podaci bili dostupni samo onima koji su se služili odgovarajućim *mainframe* sustavom te dobro poznavali rad na računalu. No već 1994. donijeta je strateški važna odluka da se CORDIS prenese na World Wide Web koji se tada tek počinjao širiti kao potencijalni put masovnog pristupa, što je i dovršeno u 1995. te se otada CORDIS razvija usporedo s Internetom. U 1996. razvijene su nove usluge pristupa u razne pridružene baze podataka, 1997. razvijena je dostava informacija e-mailom, a iduće godine omogućeno je pretraživanje dokumenata u bazama podataka. U 2000. *site* je redizajniran kako bi se omogućilo još lakše korištenje ne samo starim, nego i novim korisnicima, a uvedene su još i neke nove usluge.

Danas je CORDIS vjerojatno najveći razvojno-istraživački site na mreži koji se intenzivno koristi. Sadrži oko 30 000 stranica i 10 pojedinačnih pretražljivih baza s podacima o znanstveno-istraživačkim projektima, rezultatima, programima, novostima i publikacijama. Koliko je obilje informacija do kojih se može doći na CORDIS-u, pokazuje i činjenica da se na primjer mogu naći i detaljni podaci o 12 000 potencijalnih partnera koji iskazuju zanimanje za suradnjom na istraživačkim projektima koje financira EU.

Prema podacima za kolovoz 2000. – u jeku sezone odmora – servis je primio 12 milijuna posjeta, a korisnici su pristupili na 3 milijuna individualnih web stranica te konzultirali 227 000 zapisa u bazama podataka i učitali 145 000 dokumenata. Jasno je da zbog takvog interesa kretanje po CORDIS-u ponekad može biti i usporeno, uostalom kao i na drugim jako posjećenim stranicama na internetu. Upravo stoga preporučuje se pretraživanje ujutro te kasnije poslijepodne.

CORDIS se na svojoj adresi www.cordis.lu nalazi u 5 jezičnih verzija: otvara se na engleskom, a po izboru se mogu dobiti njemačka, španjolska, francuska ili talijanska verzija. Na home pageu se ističu tri glavne sekcije: *Find*, *Explore* i *Today*. Prve dvije sekcije sadrže veze na podsekcije.

Za sekciju *Find* to su:

- European Union funded research,
- Databases and web services,
- Interactive services,
- Guidance and background information.

Za sekciju *Explore* to su:

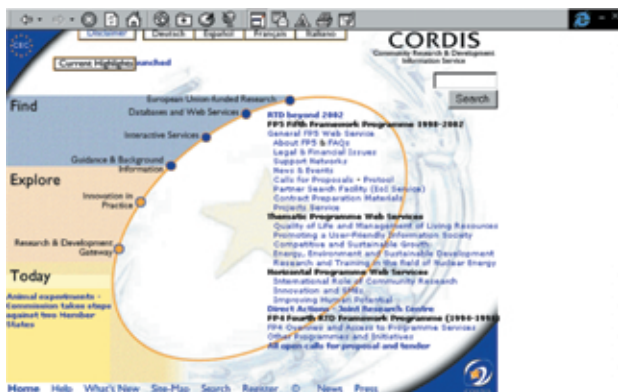
- Innovation in practice,
- Research and development gateway.

Sekcija *Today* prikazuje dnevno ažurirane novosti iz znanstveno-istraživačkog područja koje su predstavljene kratkim naslovima što vode do cjelovitih dokumenata.

Važno je uočiti u gornjem desnom kutu i funkciju za pretraživanje *Search* koja omogućava pretraživanje prema ključnim riječima cijelog sadržaja CORDIS-a odjednom.

Podsekcija *European Union funded research* donosi podatke o istraživanjima koje financira EU, a podaci o njima podijeljeni su u 20 skupina, od općeg uvoda i okvirnih programa preko pojedinačnih istraživačkih tema do najčešće postavljanih pitanja. Na tom se mjestu može učitati i "ProTool" program koji pomaže predlagateljima projekata da pripreme svoj prijedlog u skladu sa zahtjevanim standardom u EU.

U *Databases and web services* nalazi se 10 baza podataka koje čine srce CORDIS-a, a uz njih su još i

Home page CORDIS-a na adresi www.cordis.lu

knjižnica dokumenata, informacije o pretraživanju i dostupnim web servisima, poput na primjer *Press service on innovation* ili *Women and science* i drugih. Posebno treba istaknuti *ERGO* (European Research Gateways On-line) pretražljivi katalog, zasada u pilot obliku, koji namjerava osigurati sve informacije o svim znanstveno-istraživačkim projektima – kako onima financiranim od EU, tako i onima iz pridruženih zemalja. Trenutno sadrži 91 000 zapisa o projektima iz 21 različitog izvora.

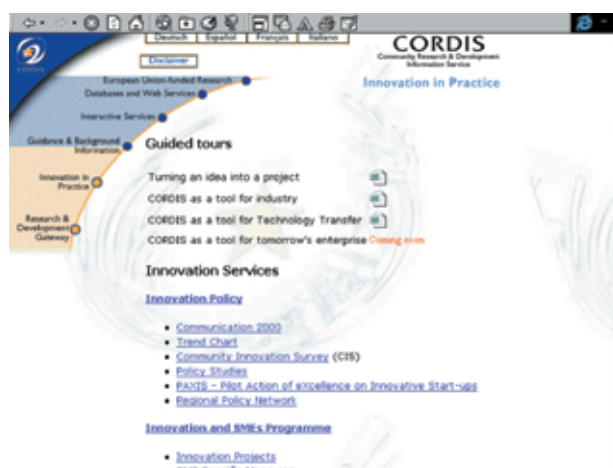

Podsekcija *Databases and Web Services* (sadržaji se nastavljaju i dalje)

Podsekcija *Interactive services* sadrži već spomenute podatke o mogućim partnerima u istraživanjima. Uz to, korisnici na tom mjestu mogu naručiti ili primiti e-mailom cjelovite dokumente i druge materijale iz CORDIS-ove knjižnice. Važno je istaknuti uslugu *RAPIDUS* (Rapid Delivery of Updates on Search profiles) – poput automatizirane selektivne diseminacije informacija – gdje registrirani korisnici (a svatko se besplatno može registrirati) mogu specificirati pretraživački profil prema kojem će se pretraživati pojedina ili sve baze CORDIS-a i korisniku automatski dostavljati e-mailom obavijest o novim informacijama koje zadovoljavaju kriterije zadanog profila. Među *on-line* servisima može biti zanimljiv i onaj gdje se istraživači mogu prijaviti za ekspertnog ocjenjivača znanstveno-istraživačkih projekata.

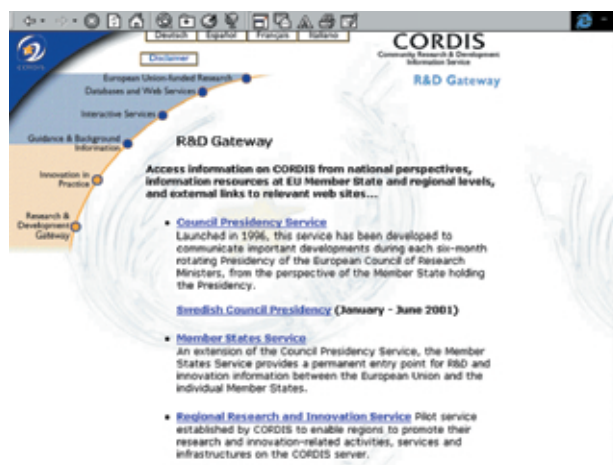
U podsekciji *Guidance and background information* nalaze se obavijesti o tome “što je novoga”, plan stranica, opći indeks, indeks tema, itd. Uz njih, nalaze se još i veze na razne komisije EU, na mrežu od 68 Innovation Relay Centres itd. Može se istaknuti i veza na relevantne publikacije Europske komisije uz mogućnost narudžbe.

U podsekciji *Innovation in practice* nalaze se obavijesti na primjer o tome kako CORDIS može pomoći u pretvaranju ideje u projekt te veze na poslovne informacije, pitanja autorskih prava i sl., te na niz stranica koje se tiču različitih tema koje nisu obrađene na drugim stranicama CORDIS-a.

Podsekcija *Innovation in practice*

U podsekciji *Research and development gateway* nudi se pristup obavijestima o CORDIS-u iz nacionalnih perspektiva, informacijskim resursima na razini EU kao i na regionalnim razinama, te osim ostaloga sadrži i veze na vanjske web stranice koje se tiču istraživačkih i inovativnih sadržaja (više od dvadeset ekrana veza!).

Podsekcija *Research and development gateway*

Međutim, treba istaknuti i da je CORDIS ostavio mogućnost obavješćivanja i za one koji prednost daju tiskanom materijalima. Tako se besplatno nudi nekoliko publikacija u tiskanom obliku:

– *CORDIS Focus* – magazin temeljen na *on-line* servisu novosti donosi (i u *on-line* verziji i tiskanoj verziji) obavijesti o nadolazećim događanjima u znanstveno-istraživačkom radu kao i pozive za ponude;

– *CORDIS Focus RTD-Results Supplements* – tromjesečnik samo na engleskom jeziku koji donosi istraživačke rezultate, a u Supplementu se donose i obavijesti o općim temama prirodnih znanosti, okoliša itd.

ISSN 1022–6559

<http://www.cordis.lu/focus>, innovation@cec.eu.int

– *Innovation and Technology Transfer* – dvomjesečnik koji donosi obavijesti o razvoju inovativnih programa u EU, studije slučajeva uspješnih projekata i drugom. Izlazi na pet jezika: engleskom, francuskom, njemačkom, španjolskom i talijanskom.

ISSN 1013–6452

<http://www.cordis.lu/itt>, innovation@cec.eu.int

– *RTD Info* – tromjesečnik donosi aktualne obavijesti o istraživačkim projektima EU, pozive za ponude, događaje, publikacije, rezultate projekata te teme od interesa za istraživanja u EU. Izlazi na tri jezika: engleskom, francuskom i njemačkom jeziku.

ISSN 1024–0802

<http://europa.eu.int/comm/research/rtdinfo.html>,
rtd-info@cec.eu.int

CORDIS, kao važno informacijsko sredstvo u pokušaju praktične primjene rezultata istraživanja, predstavlja dosad najozbiljniji pokušaj europske politike, znanstvene zajednice i poslovnih krugova da se ostvari uspjeh u povezivanju europskog inovativnog duha predstavljenog u znanstveno-istraživačkom radu i procesa komercijalizacije ideja. Upravo zbog bogatstva informacija i veza koje sadrži, ali i otvorenosti za suradnju koja se nudi putem njega te budućeg povezivanja i s istraživanjima izvan EU, CORDIS je značajna pomoć svakom istraživaču i most našim stručnjacima prema aktualnim suvremenim istraživanjima i njihovim rezultatima.